

DUMNEZEEASCA LITURGHIE

A CELUI ÎNTRU SFINȚI PĂRINTELUI NOSTRU

IOAN GURĂ-DE-AUR

Diaconul zice cu glas mare: **B**inecuvintează, stăpâne.

Preotul:

Bine este cuvântată împărăția Tatălui, și a Fiului, și a sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te —

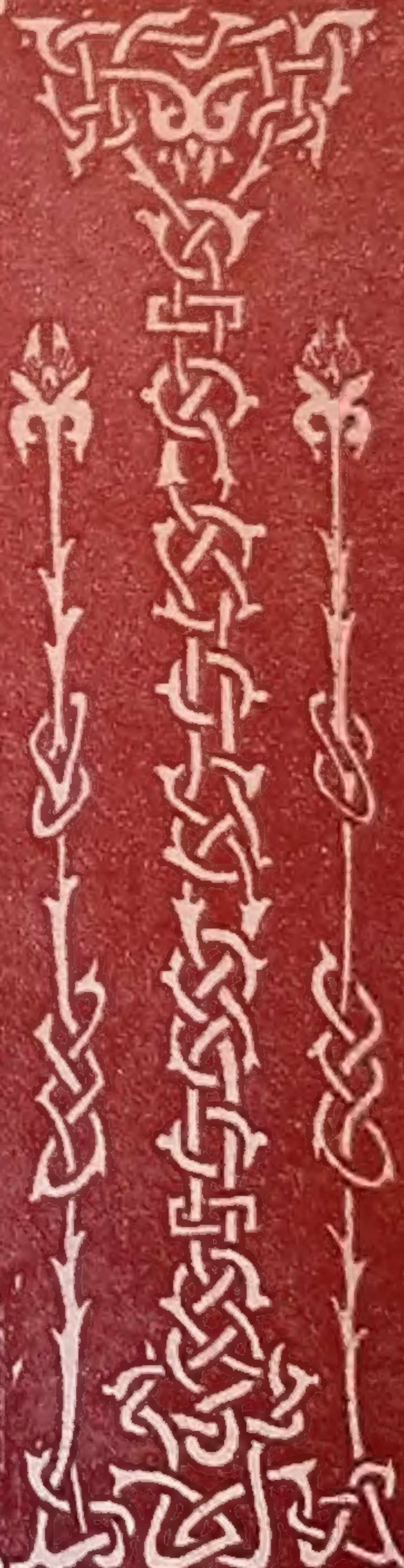
Pentru pacea de sus, și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

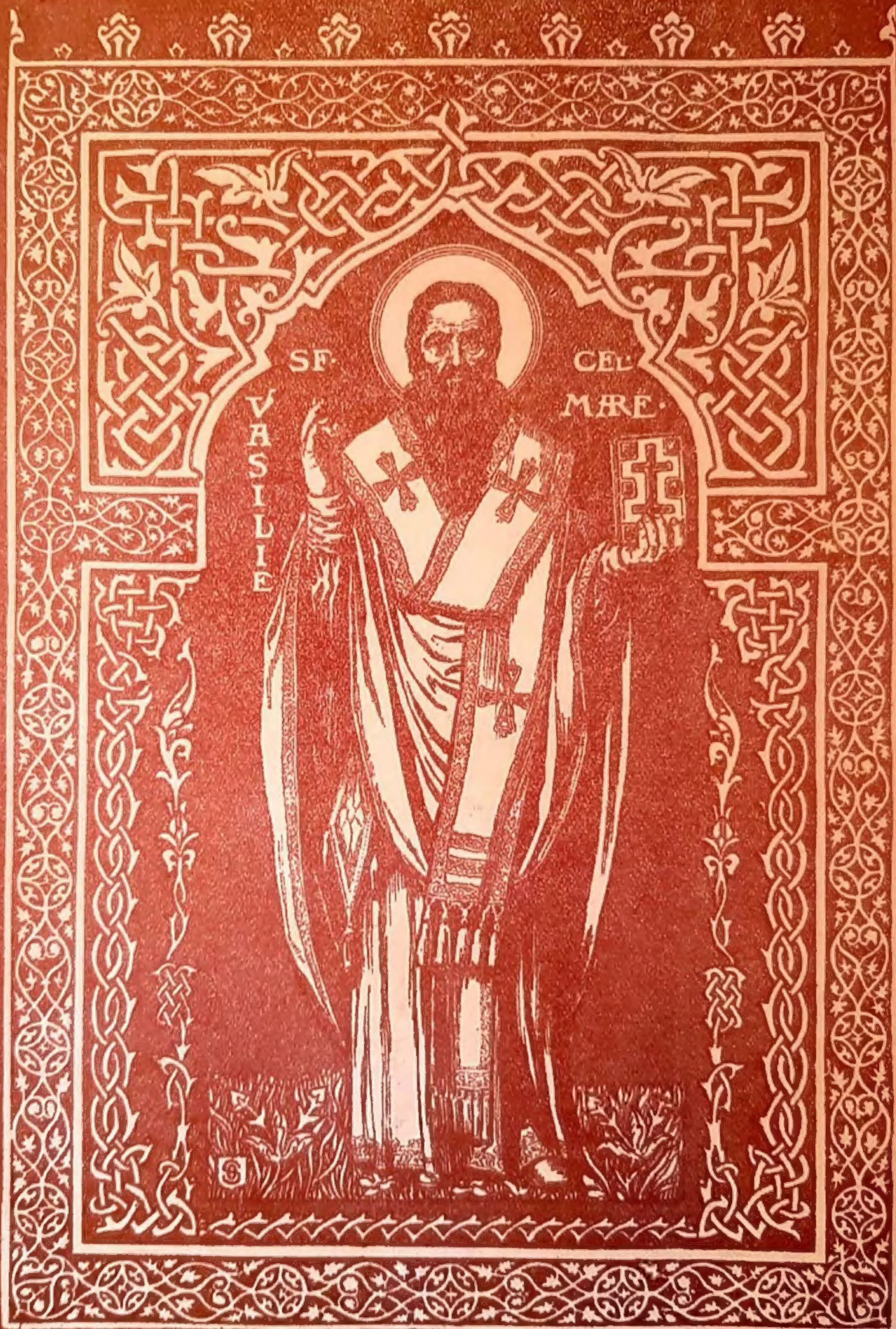
Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici, și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

SP.
IOHAN

IOHANNES CRISTO

Pentru sfântă casa aceasta, și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie, și cu frica lui Dumnezeu întră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru Preafericitul Părinte Papa (cutare), pentru Înalt Preasfințitul Metropolit (cutare), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi) Episcopul nostru (cutare), și pentru cinstita Preoțime, întru Hristos Diaconime, pentru tot Clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (cutare), și pentru toată curtea și oastea lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute, și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru (orașul) satul acesta, și pentru toate orașele și satele, și pentru cei ce cu credință locuiesc într'însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea aerului, și pentru înmulțirea roadelor pământului, și pentru timpuri de pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, și pentru cei robiți, și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia, și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește miluește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioară Maria, cu toți Sfinții pomenindu-o, pe noi înși-ne, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea, și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și cântăreții cântă întâiul Antifon; iară Diaconul făcând închinăciune, trece dela locul său, și se duce de stă în fața icoanei lui Hristos, ținând orarul cu cele trei degete ale mâinii drepte. Iar Preotul zice:

RUGĂCIUNEA ÎNTÂIULUI ANTIFON, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeu nostru, a căruia stăpânire este neasemănată, și mărirea neajunsă, a căruia milă este nemăsurată, și iubirea de oameni negrăită: însu-ți, Stăpâne, după bună îndurarea ta, caută spre noi, și spre sfântă casa aceasta; și fă cu noi, și cu cei ce împreună cu noi se roagă, milele tale cele bogate, și îndurările tale.

După sfârșitul Antifonului, merge Diaconul iarăși la locul obișnuit, și închinându-se, zice:

Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te —

Apără, mântuește —

Pe preasfânta, curata —

Preotul, cu glas înalt:

Că a ta este stăpânirea, și a ta este împărăția, și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și se cântă al doilea Antifon; iară Diaconul face asemenea, ca și la rugăciunea cea dintâiu, trecând la icoana Născătoarei. Iară Preotul cetește:

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI II. ÎN TAINA

Doamne Dumnezeul nostru, mântuește poporul tău și binecuvintează moștenirea ta; plinirea bisericii tale în pace păzește-o; sfințește pe ceia ce iubesc podoaba casei tale; tu pe aceia îi preamărește cu dumnezească puterea ta, și nu ne lăsa pe noi, cei ce nădăjduim întru tine.

Diaconul:

Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te —

Apără, mântuește —

Pe preasfânta, curata —

Preotul, cu glas înalt:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI III. ÎN TAINA

Cela ce ne-ai dăruit aceste rugăciuni de obște și de unire, cela ce, și la doi și trei, cari se unesc întru numele tău, te-ai făgăduit să le împlinești cererile: însu-ți împlinește și acum cererile cele de folos

ale robilor tăi, dându-ne întru acest veac de acum cunoștința adevărului tău, și în celce va să fie, viață de veci dăruindu-ne.

Și cântăreții cântă Antifonul al treilea, ori Fericirile (de va fi Dumineca); iar când sosesc la Mărire, — Preotul și Diaconul, stând înaintea sfintei mese, fac trei închinăciuni.

Apoi luând Preotul sfânta Evanghelie, o dă Diaconului. Și merg ambii la dreapta, pe din dosul sfintei mese, și ies pe ușa din spre miazănoapte, mergând înaintea lor cu 2 sfeșnice. Și așa fac Întratul cel mic.

Și oprindu-se la locul obișnuit, își pleacă amândoi capetele. Și Diaconul zice: **D**omnului să ne rugăm. Iară Preotul rostește:

RUGACIUNEA ÎNTRATULUI, ÎN TAINA

Stăpâne Doamne, Dumnezeuul nostru, cela ce ai așezat în ceruri cetele și oștile îngerilor, și ale arhanghelilor, spre slujba măririi tale: fă, împreună cu intrarea noastră să fie Intrarea sfinților îngeri, cari slujesc împreună cu noi, și împreună preamăresc bunătatea ta. Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea, și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Iară după terminarea rugăciunii, zice Diaconul către Preot, arătând cu mâna dreaptă către răsărit, și ținând totodată și orarul cu cele trei degete:

Binecuvintează, stăpâne, sfânta Intrare.

Iară Preotul, binecuvântând, zice:

Bine este cuvântată Intrarea sfinților tăi, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

După aceasta merge Diaconul la arhieru sau la igumen, dacă este de față, și îi oferă Evanghelia spre sărutare; iar de nu va fi de față arhieru sau igumen, o sărută Preotul, care slujește.

Iară după ce s'a terminat Troparul, merge Diaconul la mijloc, și stând înaintea Preotului, înalță puțințel mânilor, și arătând sfânta Evanghelie, zice cu glas mare:

Înțelepciune, drepti.

Apoi închinându-se, atât el, cât și Preotul, în urma lui, intră în sfântul altar, și pune Diaconul sfânta Evanghelie pe sfânta masă. Iară cântăreții cântă:

Veniți să ne închinăm — și obișnuitele Tropare.

Iară după Troparul cel din urmă, ținând cu trei degete orarul în mână, și plecându-și tot odată și capul, zice Diaconul către Preot:

Binecuvintează, stăpâne, vremea Cântării celei întreit-sfinte.

Și Preotul, însemnându-l cu semnul crucii, zice:

Că sfânt ești, Dumnezeu nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea,

Iară Diaconul merge aproape de sfintele uși, și arătând mai întâiu cu orarul către icoana lui Hristos, zice:

Doamne, mântuește pe cei credincioși, și ne auzi pe noi.

Apoi adaugă cu glas mare, către cei de afară:

Și în vecii vecilor. — Strana: Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără-de-moarte, îndură-te spre noi. De 3 ori.

Mărire Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, și acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte fără de moarte, îndură-te spre noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte Fără de moarte, îndură-te spre noi.

Iară până ce se cântă Întreit-sfântul, Preotul zice în taină:

RUGĂCIUNEA CÂNTARII ÎNTREIT-SFÂNTULUI

Dumnezeule cel sfânt, carele întru sfinți odihnești, cea ce cu glas întreit-sfânt ești lăudat de Serafimi, și preamărit de Heruvimi, și de toată puterea cerească închinat; cea ce din neființă întru ființă ai adus toate, carele ai zidit pe om după chipul și asemănarea ta, și cu tot harul tău l-ai împodobit; cea ce dai înțelepciune și pricepere celui ce cere, și nu treci cu vederea pe cea ce greșește, ci îi rânduiești pocăință spre mântuire; carele ne-ai învrednicit pe noi, smeriții și nevrednicii tăi robi, și în ceasul acesta a sta înaintea măririi sfântului tău altar, și a-ți aduce datornică închinăciune, și cuvântare de preamărire: însu-ți Stăpâne, primește și din gura noastră a celor păcătoși întreit-sfânta cântare, și ne cercetează cu bunătatea ta; iartă-ne toată greșala, cea de voie și cea fără de voie; sfințește sufletele, și trupurile noastre; și ne dă, să slujim ție întru ccuviință în toate zilele vieții noastre, pentru rugăciunile sfintei Născătoare de Dumnezeu, și ale tuturor sfinților, cari din veac bine ți-au plăcut. Că sfânt ești, Dumnezeul nostru, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Și dacă se sfârșește rugăciunea aceasta, cântă și ei, atât Preotul cât și Diaconul, cântarea Întreit-sfântului, făcând tot odată și trei închinăciuni, înaintea sfintei mese.

RUGĂCIUNEA SCAUNULUI CELUI DE SUS, ÎN TAINA

Stăpâne Doamne, Dumnezeuul puterilor, mântuește poporul tău, și în pace îl păzește, cu puterea sfântului tău Spirit, prin chipul cinstitei tale Cruci, a unuia născut Fiului tău; cu carele împreună bine ești cuvântat, în vecii vecilor. Amin.

După aceea zice Diaconul către Preot:

Poruncește, stăpâne.

Și merg la scaun. Iară Preotul zice, mergând:

Bine este cuvântat, celce vine întru numele Domnului.

Iarăși Diaconul:

Binecuvintează, stăpâne, scaunul cel de sus.

Și Preotul:

Bine ești cuvântat pe scaunul măririi împărăției tale, cea ce șezi pe Heruvimi, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Și dupăce s'a terminat Întreit-sfântul, Diaconul merge înaintea sfintelor uși, și zice:

Să luăm aminte. Iară Preotul:

Pace tuturor.

Și Cetețul, stând în mijlocul bisericii, răspunde: Și Spiritului tău.
Și cetește Prohimenul Apostolului.

Și iarăși zice Diaconul: **I**nțelepciune.

Iară Cetețul spune titlul Apostolului.

Și atunci zice Diaconul: **S**ă luăm aminte.

Și dupăce s'a sfârșit Apostolul, zice Preotul:

Pace ție.

Cetețul: Și Spiritului tău.

Iară cântăreții: Aliluia. Psalmul lui David.

Și în vreme ce se cântă Aliluia, Diaconul, luând cădelnița și tămâie, vine la Preot, și primind binecuvântare, cădește sfânta masă împrejur, și altarul întreg, și pe Preot. Iară Preotul zice în taină:

RUGĂCIUNEA ÎNAINTEA EVANGHELIEI

Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni Stăpâne, lumina cea nestricăcioasă a cunoștinței dumnezeirii tale, și deschide ochii minții noastre spre înțelegerea evangheliceștilor tale propoveduri: pune întru noi frica fericitelor tale porunci, ca toate poftete trupului călcându-le, viață sufletească să petrecem, toate celea ce sunt spre bunăplăcerea ta gândind, și săvârșind. Că tu ești luminarea sufletelor și a trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început Părintelui tău, și preasfântului, și bunului, și de viață făcătorului tău Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Iară Diaconul punând cădelnița la locul ei, vine la Preot; și plecându-și înaintea lui capul, ținând cu vârfurile degetelor și orarul, împreună cu sfânta Evanghelie, zice:

Binecuvintează, stăpâne, pe binevestitorul sfântului Apostol și Evanghelist (**cutare**).

Iară Preotul binecuvântându-l cu semnul crucii, zice:

Dumnezeu, pentru rugăciunile sfântului mărit Apostol și Evanghelist (**cutare**), să-ți dea ție, celui ce binevestești, cuvânt cu multă putere, spre plinirea Evangheliei iubitului său Fiu, a Domnului Isus Hristos.

Iară Diaconul zice: **A** min.

Și dupăce s'a închinat sfintei Evanghelii, o iea. Și ieșind pe ușa împărătească, mergând înaintea lui cu sfesnice, se oprește pe amvon, ori în locul rânduit.

Iară Preotul, stând înaintea sfintei mese, cu fața spre apus, zice cu glas înalt:

Ințelepciune, drepti, să ascultăm sfânta Evanghelie.
Pace tuturor.

Strana: Și Spiritului tău.

Și Diaconul: **L**a cetirea sfintei Evanghelii dela (**cutare**).

Strana: Mărire ție, Doamne, mărire ție.

Preotul:

Să luăm aminte.

Și dupăce se termină Evanghelia, zice Preotul:

Pace ție, celui ce binevestești.

Strana: Mărire ție, Doamne, mărire ție.

Apoi merge Diaconul până la sfintele uși, și dă sfânta Evanghelie în mâna Preotului. Iară el, stând în locul obișnuit, începe așa:

Să zicem toți din tot sufletul, și din tot cugetul nostru, să zicem.

Strana: Doamne, îndură-te —

Doamne a tot stăpânitorule, Dumnezeuul părinților noștri, rugămu-ne ție, auzi-ne, și te îndură spre noi.

Miluește-ne, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne, și ne miluește.

RUGĂCIUNEA CERERII STĂRUITOARE, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeuul nostru, primește dela robii tăi aceasta rugăciune stăruitoare; și ne miluește, după mulțimea milei tale; și îndurările tale trimite-le preste noi, și preste tot poporul tău, carele așteaptă dela tine mila ta cea bogată.

Încă ne rugăm pentru Preafericitul Părinte Papa (cutare), pentru Înalt Preasfințitul Mitropolit (cutare), pentru (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), și pentru toți Frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (cutare). pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea lui, și pentru iertarea păcatelor lui, și pentru ca Domnul Dumnezeuul nostru mai ales să-i dea spor, și să-i ajute întru toate, și să-i supună sub picioare pe tot dușmanul și potrivnicul.

Încă ne rugăm pentru Frații noștri, preoții, ieromonahii, și pentru toți cei întru Hristos frații noștri.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea de păcate a robilor lui Dumnezeu, Fraților sfintei Bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru fericiții, și pururea pomeniții Ctitorii sfintei Bisericii acesteia, și pentru toți cei mai înainte adurmiți părinții și frații noștri dreptcredincioși, cari întru cucerie odihnesc aici, și pretutindena.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri, și fac bine în sfânta și preacinstită Biserica aceasta; și pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă; și pentru poporul, ce e de față, și așteaptă dela tine mare și multă milă.

Preotul, cu glas înalt:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Iar când se va face și pomenirea morților, Preotul ori Diaconul zice aci ecteniile, și rugăciunea, pe cari le găsești mai la urmă, în aceasta carte.

Diaconul: **R**ugați-vă cei chemați Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te —

Cei credincioși, pentru cei chemați să ne rugăm,

Ca Domnul să-i miluiască,

Să-i învețe cuvântul adevărului,

Să le descopere Evanghelia dreptății,

Să-i unească cu sfânta sa catolică și apostolică Biserică.

Strana: Doamne, îndură-te —

Mântuește-i, miluește-i, apără-i, și-i păzește, Dumnezeu, cu darul tău.

Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

RUGACIUNEA CATIHUMENILOR, MAI ÎNAINTE DE DESFACEREA ANTIMISULUI, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeul nostru, cela ce întru cele înalte locuești, și spre cele smerite privești, carele ai trimis mântuire neamului omenesc, pe unul născut Fiul tău și Dumnezeu, pe Domnul nostru Isus Hristos: caută spre robii tăi cei chemați, cari și-au plecat ție cerbicea lor, și-i învrednicește, la vreme cuvenită, de baia nașterii celei de a doua, de iertarea păcatelor, și de vestmântul nestricăciunii; unește-i cu sfânta ta catolică și apostolică Biserică, și-i numără cu turma ta cea aleasă.

Preotul, cu glas înalt:

Ca și aceștia împreună cu noi să mărească preacinstul și de mare cuviință numele tău, al Tatălui, și al Fiului, și al sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și Preotul întinde antimisul. Iară Diaconul zice:

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Cei chemați, ieșiți,

Câți sunteți chemați, ieșiți,

Să nu fie nimeni din cei chemați !

Câți suntem credincioși, iară, și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te —

**RUGĂCIUNEA CEA DINTÂIU A CREDINCIOȘILOR,
DUPĂ CE S'A ÎNTINS ANTIMISUL, ÎN TAINĂ**

Mulțămim ție, Doamne Dumnezeul puterilor, cea ce ne-ai învrednicit a sta și acum înaintea sfântului tău altar, și a cădea la îndurările tale, pentru păcatele noastre, și pentru necunoștințele poporului. Primește, Dumnezeule, rugăciunea noastră; și ne fă, să fim vrednici a-ți aduce rugăciuni, și cereri, și jertfe fără de sânge, pentru tot poporul tău; și ne desăvârșește pe noi, pe cari, întru puterea Spiritului tău celui sfânt, ne-ai rânduit spre slujba ta aceasta, ca fără de osândă, și fără de sminteală, întru curată mărturia conștiinței noastre, să te chemăm în toată vremea, și în tot locul: ca auzindu-ne, să fii milostiv nouă, întru mulțimea bunătății tale.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Strana: Doamne, îndură-te —

Diaconul: **Î**nțelepciune.

Preotul, cu glas înalt:

Că ție se cuvine toată mărirea, cinstea, și închinăciunea, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul: Iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA A DOUA A CREDINCIOȘILOR, ÎN TAINĂ,

Iarăși, și de multe ori cădem la tine, și ție ne rugăm, bunule și iubitorule de oameni: ca privind spre rugăciunea noastră, să curățești sufletele și trupurile noastre de toată spurcăciunea trupului, și a sufletului; și să ne dai nouă, ca nevinovați și fără de osândă să ne înfățișăm înaintea sfântului tău altar. Și dă-ruește, Dumnezeule, și celor ce se roagă împreună cu noi, sporirea vieții, și a credinței, și a înțelegerii celei spirituale. Dă-le lor, ca totdeauna cu frică și cu dragoste să slujască ție, nevinovați și fără de osândă să se împărtășască cu sfintele tale taine, și de împărăția ta cea cerească să se învrednicească.

Diaconul: A păra, mântuește, miluește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Strana: Doamne, îndură-te —

Diaconul: Î nțelepciune.

Preotul, cu glas înalt:

Ca sub stăpânirea ta totdeauna fiind păziți, ție mărire să înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Ceia ce pe Heruvimi, —

**RUGĂCIUNEA CE O ZICE PREOTUL ÎN TAINĂ,
CÂND SE CÂNTĂ HERUVICUL**

Nimenea, din cei legați cu poftetele, și cu plăcerile trupești, nu este vrednic să vină, sau să se apropie, sau să slujească ție, Împărate al măririi; pentru că a sluji ție, mare și înfricoșat lucru este chiar și puterilor celor cerești. Însă totuși, pentru iubirea ta de oameni cea negrăită și nemăsurată, fără mutare și fără schimbare te-ai făcut om, și arhiereu te-ai numit nouă, și lucrarea sfântă a jertfei acesteia liturgice și nesângeroase, ca un stăpân al tuturor, ne-ai dat-o. Căci tu singur, Doamne Dumnezeul nostru, stăpânești preste cele cerești, și preste cele pământești, cea ce te porți pe scaun de Heruvimi, Domnul Serafimilor, și împăratul lui Israil, cea ce singur ești sfânt, și întru sfinți odihnești. Pe tine dar te rog, cea ce ești singur bun, și binevoitor: caută spre mine, păcătosul și netrebnicul tău rob, și-mi curățește sufletul și inima de cuget viclean; și mă învrednicește cu puterea sfântului tău Spirit, ca, îmbrăcat fiind cu harul preoției, să stau înaintea sfintei mesei tale acesteia, și să jertfesc sfântul și preacuratul tău Trup, și prețiosul Sânge. Căci ție mă rog, plecând cerbicea mea, și cer dela tine: să nu întorci fața ta dela mine, nici să mă lepezi dintre slujitorii tăi; ci mă învrednicește, pe mine păcătosul și nevrednicul tău rob, să-ți aduc ție darurile acestea. Că tu ești celce aduci, și celce te aduci, și celce primești, și celce te împărțești, Hristoase Dumnezeul

nostru, și ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început Părintelui tău, și preasfântului, și bunului, și de viață făcătorului tău Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Iară după rugăciunea aceasta, zic și ei, adecă Preotul și Diaconul, cântarea Heruvimilor, de 3 ori, și după fiecare sfârșit se închină odată.

Cari pe Heruvimi cu taină închipuim, și făcătoarei de viață Treimi întreit-sfântă cântare aducem, toată grija cea lumească dela noi să o lepădăm: ca pe Împăratul tuturor să-l primim, pe cel nevăzut încunjurat de cetele îngerești. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Apoi luând Diaconul cădelnița, și punând tămâie, vine la Preot, și luând binecuvântare, cădește sfânta masă de jur împrejur, și altarul întreg, și pe Preot. Și zice și Psalmul 50. și Tropare de pocăință, câte va vrea. Asemenea și Preotul. Și apoi se duc la masa punerii înaintea, mergând înaintea Diaconul. Și după ce a cădit cele sfinte, rugându-se întru sine:

Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul!

zice Diaconul către Preot:

Ridică, stăpâne. — Și Preotul ridicând aerul, îl pune pe umărul cel stâng al Diaconului, zicând:

Ridicați mâinile spre cele sfinte, și binecuvântați pe Domnul.

Și luând sfântul Disc, îl dă Diaconului, cu toată luarea aminte și evlavie, având Diaconul de odată și cădelnița într'unul din degete. Iară Preotul însuși ia sfântul Potir în mâini, și ies amândoi pe ușa de către miazănoapte, mergând înaintea lor cu 2 sfeșnice. Și încunjură prin mijlocul bisericii, rugându-se, și zicând:

Pe voi pe toți Domnul Dumnezeu să vă pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Pe Preafericitul Părinte Papa (cutare), — Pe Înalt Preasfințitul Metropolit (cutare), — Pe (Înalt) Preasfințitul (Arhi-) Episcopul nostru (cutare), Domnul Dumnezeu să-l pomenească întru împărăția sa,

Diaconul: **T**otdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Pe iubitorul de Hristos Regele nostru (cutare), Domnul Dumnezeu să-l pomenească întru împărăția sa,

Diaconul: **T**otdeauna, acum, și pururea, —

Pe ctitorii și binefăcătorii sfintei bisericii acesteia (și pe alții, pe cari vrea, vii și morți), și pe voi pe toți, dreptcredincioșilor creștini, Domnul Dumnezeu să vă pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și întrând Diaconul înlăuntru prin sfintele uși, se oprește de-a dreapta. Și când este să între și Preotul, zice către dânsul Diaconul:

Preoția ta Domnul Dumnezeu să o pomenească întru împărăția sa. Și Preotul către dânsul:

Ierodiaconia ta Domnul Dumnezeu să o pomenească întru împărăția sa, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Preotul aşază apoi sfântul Potir pe sfânta masă. Şi luând şi sfântul Disc de pe capul Diaconului, îl pune asemenea pe sfânta masă, zicând:

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul tău, cu giolgiu curat înfăşurându-l, şi cu miresme, în mormânt nou îngropându-l, l-a aşezat; ci a treia zi ai înviat, Hristoase Dumnezeule, dăruind lumii mare milă.

In mormânt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, şi în raiu cu tălharul, şi pe scaun ai fost, Hristoase, cu Tatăl, şi cu Spiritul, toate umplându-le, celce eşti necuprins.

Purtător de viaţă, mai înfrumseţat cu adevărat decât raiul, şi decât toată cămara împărătească mai luminat, s'a arătat, Hristoase, mormântul tău, isvorul învierii noastre.

Luând apoi acoperemintele de pe sfântul Disc şi de pe sfântul Potir, le pune la o parte pe sfânta masă. Şi luând aerul de pe umărul Diaconului, şi cădindu-l, acopere cu el cele Sfinte, zicând iarăşi:

Iosif cel cu bun chip până la îngropându-l, l-a aşezat.

Şi primind cădelniţa din mâinile Diaconului, cădeşte cele Sfinte de 3 ori, zicând:

Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea ta, Sionului: şi să se zidească zidurile Ierusalimului.

Iară a treia oară zice până în sfârşit:

Atunci bine vei voi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot: atunci vor pune pe altarul tău viței.

Și dând cădelnița, lasă felonul în jos, și plecându-și capul, zice către Diacon:

Pomenește-mă, frate și împreună slujitorule.

Și Diaconul către dânsul:

Să pomenească Domnul Dumnezeu preoția ta întru împărăția sa.

Și Preotul către Diacon:

Roagă-te pentru mine, împreună slujitorule al meu.

Și Diaconul:

Spirit sfânt va pogori preste tine, și puterea celui Preaînalt te va umbri.

Și Preotul:

Acelaș Spirit să lucreze împreună cu noi, în toate zilele vieții noastre.

Iară Diaconul, plecându-și și el capul, și ținând tot odată și orarul cu trei degete ale dreptei, zice către Preot:

Pomenește-mă, stăpâne sfinte. — Și Preotul:

Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Și după ce a zis **A** min, sărutând dreapta Preotului, iese, și stând la locul obișnuit, zice:

Să plinim rugăciunile noastre Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te —

Pentru cinstitele daruri, ce sunt puse înaintea Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânta casa aceasta, și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie, și cu frica lui Dumnezeu întră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, nevoia și primejdia, Domnului să ne rugăm.

RUGĂCIUNEA PROSCOMIDIEI DUPĂ AȘEZAREA SFINTELOR DARURI PE SFÂNTA MASĂ, ÎN TAINĂ

Doamne Dumnezeule atotținătorule, cela ce singur ești sfânt, carele primești jertfă de laudă dela cei ce te cheamă cu toată inima: primește și rugăciunea noastră a păcătoșilor, și o du la sfântul tău altar; și ne fă vrednici, a-ți aduce daruri și jertfe spirituale, pentru păcatele noastre, și pentru neștiințele poporului; învrednicește-ne, să aflăm har înaintea ta, ca să-ți fie bine primită jertfa noastră, și să se pogoare Spiritul cel bun al harului tău preste noi, și preste aceste daruri puse înaintea, și preste tot poporul tău.

Diaconul: **A**pără, mântuește, miluește, și ne păzește, Dumnezeule, cu darul tău.

Ziua toată, desăvârșit sfântă, cu pace, și fără de păcate, dela Domnul să cerem.

Strana: Dă-ne, Doamne.

Inger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, dela Domnul să cerem.

Milă, și iertare de păcatele și de greșelele noastre, dela Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumii, dela Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace, și întru pocăință a o săvârși, dela Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșata judecată a lui Hristos, dela Domnul să cerem.

Pe preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenindu-o, pe noi înși-ne, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Cu îndurările unuia născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul, și bunul, și de viață făcătorul tău Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin. — **Preotul:**

Pace tuturor.

Strana: Și Spiritului tău.

Diaconul:

Să ne iubim unul pe altul, ca într'un gând să mărturisim:

Strana: Pe Tatăl, și pe Fiul, și pe sfântul Spirit, Treimea cea de o ființă, și nedespărțită.

Iar Preotul se închină de 3 ori, zicând în taină:

Iubi-te-voiu, Doamne, tăria mea, Domnul este întărire mea, și scăparea mea.

Și sărută Sfintele, așa cum sunt acoperite: întâiu deasupra sfântului Disc, apoi deasupra sfântului Potir, și la urmă marginea sfintei mese dinaintea sa. — Iară de vor fi doi sau mai mulți Preoți, sărută și ei sfintele daruri, toți, și unul pe altul pe umeri. Și cel mai mare zice atunci:

Hristos, în mijlocul nostru!

Iară celalalt răspunde:

Este, și va fi!

Asemenea și Diaconul se închină deodată cu Preotul, pe locul, unde stă, și sărută orarul, acolo unde este chipul crucii. Și zice apoi cu glas înalt:

Ușile, ușile! Intru înțelepciune să luăm aminte!

Iară Preotul ridicând aerul, îl ține deasupra sfintelor daruri. Și de vor fi slujind și alți Preoți, țin și ei de colțurile aerului, deasupra sfintelor daruri, clătinându-l încetinel, și rostind întru sine, ca și poporul, mărturisirea credinței.

Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl atot-ținătorul, făcătorul cerului și al pământului, văzutelor tuturor și nevăzutelor.

Și întru unul Domn, Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Unul născut, carele din Tatăl s'a născut, mai înainte de toți vecii, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iară nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin carele toate s'au făcut.

Carele, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, s'a pogorît din ceruri, și s'a întrupat dela Spiritul sfânt și din Maria Fecioara, și s'a făcut om.

Și s'a răstignit pentru noi, în zilele lui Ponțiu Pilat, și a pătimit, și s'a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și s'a suit la ceruri, și șede de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu mărire, să judece viii și morții; a căruia împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Spiritul sfânt, Domnul de viață Făcătorul, carele dela Tatăl purcede, cela ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit; carele a grăit prin Prooroci.

Întru Una, Sfântă, Catolică, și Apostolică Biserică.

Mărturisesc un botez, întru iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților,

Și viața veacului, ce va să fie. Amin.

După aceea, Preotul, sărutând aerul, îl strânge și îl pune la o parte.

Iară Diaconul, stând tot la locul său, în mijlocul bisericii, zice:

Să stăm bine, să stăm cu frică: să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce.

Strana: Mila păcii, jertfa laudei.

Diaconul, închinându-se, intră acum în sfântul altar, și luând ripida, apără cu evlavie sfintele. — Iară Preotul, cu fața către popor:

Darul Domnului nostru Isus Hristos, și dragostea lui Dumnezeu Tatăl, și împărtășirea sfântului Spirit, să fie cu voi, cu toți.

Strana: Și cu spiritul tău.

Preotul, cu mâinile ridicate:

Sus să avem inimile.

Strana: Avem către Domnul. — **Preotul:**

Să mulțămim Domnului.

Strana: Cu vrednicie, și cu dreptate este, a ne închina Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, Treimii celei de o ființă și nedespărțite.

Iară Preotul se roagă așa, în taină:

Cu vrednicie, și cu dreptate este, a-ți cânta ție, bine a te cuvânta, pe tine a te lăuda, ție a-ți mulțami, ție a ne închina, în tot locul stăpânirii tale. Că tu ești Dumnezeu cel negrăit, necuprins cu mintea, nevăzut, neajuns, pururea fiind, acelaș fiind, tu, și unul născut Fiul tău, și Spiritul tău cel sfânt. Tu dintru neființă întru ființă ne-ai adus, și pe cei căzuți iarăș ai ridicat; și n'ai lipsit, toate făcându-le, până ce ne-ai suit la cer, și ne-ai dăruit împărăția ta, carea va să fie. Pentru acestea toate mulțămim ție, și unuia născut Fiului tău, și Spiritului tău celui sfânt, pentru toate facerile de bine, cele arătate, și

cele nearătate, ce s'au făcut pentru noi, pe cari le știm, și pe cari nu le știm. Mulțămim ție și pentru liturghia aceasta, pe care bine ai voit a o primi din mâinile noastre, măcar de și stau înaintea ta mii de Arhangeli, și zeci de mii de Îngeri, Heruvimii și Serafimii, cei cu câte șase aripi, și cu ochi mulți, cari se înalță sburând,

Preotul, cu glas înalt:

Cântarea de biruință cântând, strigând, glas înălțând, și grăind:

Strana: Sfânt, Sfânt, Sfânt e Domnul Savaot; plin este cerul și pământul de mărirea lui. Osana întru cele de sus. Bine e cuvântat, cel ce vine întru numele Domnului. Osana întru cele de sus.

Într'aceea Diaconul, luând steaua de pe sfântul Disc, face chipul crucii deasupra lui; și sărutându-o, o pune de laturi.

Iară Preotul cu mâinile ridicate se roagă, în taină:

Cu aceste fericite puteri, Stăpâne iubitorule de oameni, strigăm și noi, și grăim: Sfânt ești, și preasfânt, tu, și unul născut Fiul tău, și Spiritul tău cel sfânt; sfânt ești, și preasfânt, și de mare cuviință e mărirea ta. Carele lumea ta așa o ai iubit, încât pe Fiul tău unul născut l'ai dat, ca tot celce crede într'însul, să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Carele venind, și toată rânduiala cea pentru noi plinindu-o, în noaptea, întru carea s'a vândut, ori mai vârtos, însuși pe sine s'a dat, pentru viața lumii, luând pâine în sfintele, și preacuratele, și nespur-

catele sale mâni, mulțămind, și bine (+) cuvântând sfințind, frângând, dat-a sfinților săi învățăcei și apostoli, zicând:

Aci Preotul plecându-și capul, și ridicându-și dreapta, cu smerenie binecuvintează sfânta pâine, și zice

Cu glas mare:

Luați, mâncați, acesta este Trupul meu, carele pentru voi se frânge, spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Și când zice Preotul acestea, Diaconul arată Preotului sfântul Disc, ținând și orarul cu trei degete ale dreptei. — Asemenea și când zice Preotul: Beți dintru acesta —, arată spre sfântul Potir.

Iară Preotul zice în taină:

Asemenea și (+) Potirul, după cină, zicând:

Apoi, ca și mai sus, Preotul ridicând cu umilință mâna, arată spre sfântul Potir, și binecuvântând, zice:

Cu glas mare:

Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele meu al Legii celei nouă, carele pentru voi și pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Preotul se închină de nou, și se roagă în taină, cu capul plecat:

Aducându-ne dară aminte de această poruncă mântuitoare, și de toate, cele ce s'au făcut pentru noi: de cruce, de mormânt, de înviarea cea de a treia zi, de suirea la ceruri, de șederea de-ă dreapta, de a doua și preamărita iarăș venire,

Cu glas înalt:

Ale tale, dintru ale tale, ție-ți aducem, de toate, și pentru toate.

Și când zice Preotul acestea, Diaconul punând la o parte ripida, prinde cu mâinile cruciș: Discul cu dreapta și sfântul Potir cu stânga, și înălțându-le, face cu ele semnul crucii.

Strana: Pe tine te laudăm, pe tine bine te cuvântăm, ție-ți mulțămim, Doamne, și ne rugăm ție, Dumnezeuul nostru.

Iară Preotul se roagă în taină:

Incă aducem ție această slujbă cuvântătoare și fără vărsare de sânge, și cerem, și ne rugăm, și ne cerem: trimite Spiritul tău cel sfânt preste noi, și preste aceste daruri, ce sunt puse înainte.

Și Diaconul merge mai aproape de Preot, și se închină amândoi de trei ori înaintea sfintei mese, rugându-se întru sine, cu mâinile ridicate, și zicând:

Doamne, cela ce pe preasfântul tău Spirit în ceasul al treilea l-ai trimis Apostolilor tăi, pe acela, Bunule, nu-l lua dela noi, ci-l înoește întru noi, cei ce ne rugăm ție.

Stih: **I**nimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și spirit drept înoește întru cele din lăuntru ale mele.

Și zice iarăș: **D**oamne, cela ce —

Stih: **N**u mă lepăda dela fața ta, și Spiritul tău cel sfânt nu-l lua dela mine.

Și zice încă odată: **D**oamne, cela ce —

Apoi plecându-și capul, și arătând cu orarul sfânta Pâine, Diaconul zice în taină:

Binecuvintează, stăpâne, sfânta Pâine.

Și Preotul stând, binecuvintează de trei ori cu semnul crucii sfintele Daruri, zicând:

Și fă adecă pâinea aceasta (+), cinstit Trupul Hristosului tău,

Diaconul: **A**min. Și: **B**inecuvintează, stăpâne, sfântul Potir.

Și Preotul binecuvântând zice:

Și ce este în potirul acesta (+), cinstit Sângele Hristosului tău,

Diaconul: **A**min. Și iarăș arătând cu orarul amândouă Sfintele, zice:

Binecuvintează, stăpâne, amândouă Sfintele.

Iară Preotul binecuvântând amândouă Sfintele, zice:

Prefăcându-le (+) cu Spiritul tău cel sfânt.

Diaconul: **A**min, Amin, Amin. — Și se închină amândouă. Iară Diaconul, plecându-și capul către Preot, zice:

Pomenește-mă, stăpâne, pe mine păcătosul.

Iară Preotul, binecuvântându-l, zice:

Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Diaconul: **A**min. Apoi merge la locul, unde stătea mai înainte, și luând ripida, apără cele Sfinte, ca și mai înainte.

Iară Preotul se roagă în taină:

Ca să fie celor ce se vor cumineca, spre trezirea sufletului, spre iertarea păcatelor, spre împărtășirea sfântului Spirit, spre plinirea împărăției cerurilor, spre îndrăznirea cea către tine, iară nu spre judecată, sau spre osândă.

Incă-ți aducem aceasta slujbă cuvântătoare pentru cei repausați întru credință, Strămoșii, Părinții, Patriarhii, Proorocii, Apostolii, Propovăduitorii, Evangheliștii, Mucenicii, Mărturisitorii, Pustnicii, și pentru tot sufletul, ce s'a săvârșit întru credință.

Iară Diaconul cădește sfânta masă, de jur împrejur, și pomenește pe cine vrea, dintre vii și morți.

Preotul, cu glas mare:

Mai ales, pentru preasfânta, curata, preabinecuvântata, mărita Doamna noastră de Dumnezeu Născătoare, și pururea Fecioara Maria.

Strana: Cuvine-se cu adevărat, să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, pe cea pururea fericită și preanevinovată, și Maica Dum-

nezeului nostru. Pe cea mai cinstită decât Heruvimii, și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, carea fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul a născut: pe tine, cea într-adevăr Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Diaconul pomenește Dipticele morților. Iară Preotul se roagă în taină:

Pentru sfântul Ioan proorocul înainte-mergător și Botezător; pentru sfinții măriți și într-ot lăudați Apostoli; pentru sfântul (cutare), a căruia pomenire facem; și pentru toți sfinții tăi: cu ale căror rugăciuni cercetează-ne pe noi, Dumnezeule, și-ți adu aminte de toți cei adormiți într-nădejdea învierii vieții de veci.

Și după aceea pomenește Preotul pe vii și pe morți, pe cari vrea. La cei vii zice:

Pentru mântuirea, cercetarea, iertarea de păcate a robului lui Dumnezeu (cutare).

Iar la cei morți zice:

Pentru odihna, și iertarea sufletului robului tău (cutare), în loc luminos, de unde a fugit ori ce întristare și suspinare. Odihnește-l, Dumnezeule nostru, și-l odihnește, unde strălucește lumina feței tale.

Incă te rugăm: pomenește, Doamne, toată Episcopia dreptcredincioasă, pe cei ce drept învață cuvântul adevărului tău, toată Preoțimea, Diaconia cea într-Domnul, și toată tagma preoțească.

Incă-ți aducem aceasta slujbă cuvântătoare pentru toată lumea; pentru sfânta catolică și apostolică Biserică; pentru cei ce întru curăție și întru viață cinstită petrec, [pentru iubitorul de Hristos Regele nostru (**cutare**), și pentru toți dreptcredincioșii domnitori, pentru toată curtea și oastea lor. Dă-le, Doamne, pașnică domnie], ca și noi, întru liniștea lor, viață lină și fără turburare să viețuim, întru toată frica lui Dumnezeu și cuviință.

Cu glas înalt:

Intâiu pomenește, Doamne, — pe Preafericitul Părinte Papa (**cutare**), — pe Înalt Preasfințitul Metropolit (**cutare**), — pe (**Înalt**) Preasfințitul (**Arhi-**) Episcopul nostru (**cutare**), pe cari îi dăruiește sfintelor tale biserici, în pace, întregi, cinstiți, sănătoși, întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului tău.

Iară Diaconul întorcându-se către sfintele uși, ținând orarul cu trei degete, zice:

Și pe toți, și pe toate.

Strana: Și pe toți, și pe toate.

Diaconul pomenește Dipticele viilor.

Iară Preotul se roagă în taină:

Adu-ți aminte, Doamne, de orașul (**sau satul**) acesta, în care viețuim, și de toate orașele și satele, și de cei ce cu credință locuiesc într'insele. Adu-ți aminte, Doamne, de cei ce sunt în călătorie, de cei bolnavi, de cei ce se ostenesc, de cei robiți, și de

mântuirea lor. Pomenește, Doamne, pe ceia ce aduc daruri, și fac bine întru sfintele tale biserici, și-și aduc aminte de cei săraci, și preste noi preste toți trimite milele tale.

Preotul, cu glas înalt:

Si ne dă nouă, cu o gură și cu o inimă, a preamări și a cânta preacinstitul, și de mare cuviință numele tău, al Tatălui, și al Fiului, și al sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceea Preotul întorcându-se spre sfintele uși, și binecuvântând poporul, zice cu glas mare:

Si să fie mila marelui Dumnezeu și Mântuitor al nostru Isus Hristos, cu voi, cu toți.

Strana: Și cu Spiritul tău.

Iară Diaconul, primind binecuvântare dela Preot, și ieșind, stă la locul obișnuit, și zice:

Pe toți Sfinții pomenindu-i, iară și iară, cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te —

Pentru cinstitele daruri, ce s'au adus, și s'au sfințit, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, — celce le-a primit în sfântul, și cel mai pe sus de ceruri, și înțelegătorul său altar, întru miros de bună mireasmă spirituală, — să ne trimită nouă dumnezeasca milă, și darul sfântului Spirit, să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia, și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Preotul se roagă în taină:

Inaintea ta punem toată viața și nădejdea noastră, Stăpâne iubitorule de oameni, și cerem, și ne rugăm, și ne cucerim: Invrednicește-ne, să ne împărtășim cu cereștile și înfricoșatele tale Taine, ale acestei sfinte și spirituale mese, întru curată conștiință, spre lă-sarea păcatelor, spre iertarea greșelelor, spre împăr-tășirea cu sfântul Spirit, spre moștenirea împărăției cerurilor, spre îndrăznirea cea către tine, iară nu spre judecată, sau spre osândă.

Diaconul: **A**pără, mântuește, miluește, și ne păzește, Dumnezeuule, cu darul tău.

Ziua toată, desăvârșit sfântă, cu pace, și fără de păcate, dela Domnul să cerem.

Strana: Dă-ne, Doamne.

Inger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, dela Domnul să cerem

Milă, și iertare de păcatele, și de greșelele noastre, dela Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumii, dela Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace, și întru pocăință a o săvârși, dela Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșata judecată a lui Hristos, dela Domnul se cerem.

Unirea credinței, și împărtășirea sfântului Spirit cerând, pe noi înși-ne, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul, cu glas înalt:

Si ne învrednicește, Stăpâne, cu îndrăznire fără de osândă, să cutezăm a te chema pe tine, Dumnezeul cel ceresc, Tată, și a zice:

Poporul:

Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfințească-se numele tău, vină împărăția ta, fie voia ta, precum în cer, așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm greșităilor noștri, și nu ne duce în ispită, ci ne mântuește de cel rău.

Preotul zice și el, în taină, cu mâinile ridicate: Tatăl nostru, — iară după aceea:

Cu glas înalt:

Că a ta este împărăția, și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Pace tuturor.

Strana: Și Spiritului tău.

Diaconul: **C**apetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție, Doamne.

Iară Preotul se roagă, în taină:

Mulțămim ție, nevăzute Împărate, cea ce cu puterea ta cea nemăsurată toate le-ai făcut, și cu mulțimea milei tale din neființă întru ființă toate le-ai adus. Însu-ți, Stăpâne, caută din cer spre cei ce și-au plecat ție capetele lor; că nu le-au plecat trupului și sângelui, ci ție, înfricoșatului Dumnezeu. Tu dar, Stăpâne, cele puse înaintea, tuturor nouă spre bine le întocmește, după a fiecăruia osebită trebuință: cu cei de pe ape, împreună plutește, cu cei ce călătoresc, împreună călătorește, pe cei bolnavi îi vindecă, cea ce ești doctorul sufletelor, și al trupurilor.

Cu glas înalt:

Cu darul, și cu îndurările, și cu iubirea de oameni a unuia-născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul, și bunul, și de viață făcătorul tău Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul, cu mâinile ridicate, se roagă în taină:

Ia aminte, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeul nostru, din sfânt lăcașul tău, și de pe scaunul măririi împărăției tale, și vino, de ne sfințește pe noi, cea ce sus împreună cu Tatăl șezi, și aici împreună cu

noi nevăzut petreci; și ne învrednicește, prin mâna ta cea puternică, a ni se da preacurat Trupul și cinstit Sângele tău, și prin noi, tot poporului.

Apoi se închină Preotul, asemenea și Diaconul, în locul, unde stă, zicând în taină de 3 ori:

Dumnezeule, fii milostiv mie păcătosului.

Iară când vede Diaconul pe Preot întinzând mânilor, și atingându-se de sfânta Pâine, ca să facă sfânta înălțare, zice cu glas înalt:

Să luăm aminte.

Iară Preotul, înălțând sfânta Pâine, zice:

Sfintele, sfinților.

Strana: Unul Sfânt, unul Domn, Isus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Și cântăreții cântă Cuminecarul zilei, ori al Sfântului.

Iară Diaconul își încinge orarul cruciș, și întrând în sfântul altar, se oprește de-a dreapta Preotului, carele ține sfânta Pâine, și zice:

Frânge, stăpâne, sfânta Pâine.

Iară Preotul, frângându-o în patru, cu luare aminte și cu evlavie, zice:

Frânge-se, și se împarte Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, celce se frânge, și nu se împărțește, celce se mânâncă totdeauna, și nici odată nu se sfârșește: ci pe cei ce se împărtășesc, îi sfințește.

Cade-se a ști Preotul, că cele 4 părți ale sfintei Pâini se așază pe sfântul Disc, așa cum arată aci:

CHIPUL FRÂNGERII SFINTEI PÂINI.

Aceasta parte **IS** o pune în potir.

NI Cu aceste părți să cumineci poporul. **KA**

Cu aceasta parte și cei ce slujesc **HS** să te cumineci tu, cu tine împreună.

adecă întâia părticea IS se așază în partea de sus a sfântului Disc, care este cea spre răsărit; a doua, HS, din jos, în partea care este spre apus; a treia, NI, în partea din spre miază-noapte, iar a patra, KA, în partea din spre miază-zi. — Cu părticeaua IS se face Plinirea Credinței, cu părticeaua HS se cuminecă Preoții și Diaconii împreună-slujitori, iar părticelele NI și KA se frâng, la vremea lor, în părticele mai mărunte, ca să fie de ajuns pentru toți credincioșii cari vor să se împărtășească.

Asemenea, să ia aminte Preotul, că — de vor fi mulți împreună-slujitori Preoți și Diaconi, și Frați, de împărtășit, — la vremea Proscomidiei, să scoată sfânta Pâine, mai mare ca de obicei; iar când toarnă în sfântul Potir sfânta amestecare — adecă vinul și apa — atunci să socotească să pună vin mai mult, cât să ajungă la toți cari vor fi a se împărtăși. (Și apă atunci să pui foarte puțină, atâta numai câtă pentru obicei). Că după ce se săvârșesc Sfintele, n'are voie, nici să îndrăznească care cum-va, să mai pună vin în sfântul Potir. — Așisderea, și când toarnă din sfânta căldură, să nu pună multă, ci atâta numai, pentru obicei, ca și întâiu la amestecare.

Și după ce Preotul a făcut frângerea, zice Diaconul, arătând cu orarul spre sfântul Potir:

Plinește, stăpâne, sfântul Potir.

Iară Preotul, luând părticeaua carea este deasupra, adică cea însemnată cu IS, face cu ea cruce deasupra sfântului Potir, zicând:

Plinirea credinței sfântului Spirit. Și așa o pune în sfântul Potir.

Diaconul: **A**min. — Și luând apoi căldura, zice către Preot:

Binecuvintează, stăpâne, căldura.

Iară Preotul binecuvintează, zicând:

Bine este cuvântată (+) căldura sfinților tăi, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Diaconul toarnă apoi cât se cade, în chipul crucii, în sfântul Potir, zicând:

Căldura credinței, plină de sfântul Spirit. Amin.

Și punând la o parte vasul căldurei, stă puținel de o lature. Iară Preotul zice: **D**iacoane, apropie-te. Și apropiindu-se, Diaconul face cu evlavie închinăciune, cerând iertare. Iară Preotul luând sfânta Pâine, o dă Diaconului. Iară acesta sărutând mâna Preotului, ia sfânta Pâine, zicând:

Dă-mi mie, Stăpâne, cinstitul și sfântul Trup al Domnului, și Dumnezeuului, și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Iară Preotul zice:

Cinstitul, și sfântul și preacuratul Trup al Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se dă (Iero) Diaconului (cutare), spre iertarea păcatelor sale, și spre viața de veci.

Și se duce Diaconul în dosul sfintei mese, plecându-și capul, și rugându-se, ca și Preotul.

Apoi și Preotul, luând o părticea din sfânta Pâine, zice:

Cinstitul și preasfântul Trup, al Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, se dă mie Preotului (cutare), spre iertarea păcatelor mele, și spre viața de veci.

Și plecându-și capul, se roagă zicând:

Cred, Doamne, și mărturisesc, că tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu, carele ai venit în lume, să mântuești pe cei păcătoși, între cari cel dintâiu sunt eu. Cred că ce iau, este cu adevărat însuș preacurată Trupul tău, și însuș preacinstit Sângele tău. Deci mă rog ție: Miluește-mă, și-mi iartă greșelele, cele de voie, și cele fără de voie, cari le-am făcut cu cuvântul, sau cu lucrul, cu știința, și cu neștiința; și mă învrednicește, fără de osândă să mă împărtășesc cu preacuratele tale Taine, spre iertarea păcatelor, și spre viața de veci. Amin.

Cinei tale celei de taină, astăzi, Fiule al lui Dumnezeu, părtaș primește-mă: că nu voi spune dușmanilor tăi taina ta, nici sărutare-ți voi da, ca și Iuda: ci ca tâlharul mărturisesc ție: Pomenește-mă, Doamne, întru împărăția ta.

Doamne, nu sunt vrednic, ca să întri sub necurățit acoperemântul sufletului meu; ci precum ai primit în peștera și în ieslea animalelor a te culca, și în casa lui Simon leprosul încă și pe curva, cea mie asemenea, carea la tine a venit, a o primi: însu-ți binevoiește a intra și în ieslea necuvântătorului meu suflet, și întru spurcatul meu trup, cel mort și lepros; și precum nu te-ai scârbit de urîta gură a curvei, celei ce săruta preacuratele tale picioare: așa, Stăpâne, Dumnezeul meu, nu te scârbi nici de mine păcătosul; ci ca un bun și iubitor de oameni, fă-mă vrednic, să fiu părtaș preasfântului tău Trup și Sânge.

Dumnezeul nostru, slăbește, lasă, iartă greșelele mele, câte ți-am greșit cu știința, sau cu neștiința, sau le-am făcut cu cuvântul, sau cu lucrul: toate iartă-mi-le, ca un bun și iubitor de oameni; cu rugăciunile preacuratei, și pururea Fecioarei Maicii tale, fără de osândă învrednicește-mă, să primesc cinstitul și preacurat Trupul tău, spre vindecarea sufletului, și a trupului. Că a ta este împărăția, și puterea, și mărirea, a Tatălui, și a Fiului, și a sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Nu spre judecată, sau spre osândă, să-mi fie împărtășirea sfintelor tale Taine, Doamne, ci spre vindecarea sufletului și a trupului.

Și așa se cuminecă amândoi, cu frică și cu toată luarea aminte, cu părticelele ce le țin în mâni.

Apoi ridicându-se, prinde Preotul cu amândouă mâinile, împreună cu acoperemântul, sfântul Potir, și se cuminecă de trei ori dintr'însul, zicând:

Cuminecu-mă eu robul lui Dumnezeu, Preotul (cutare), cu cinstitul și sfântul Sânge, al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor mele, și spre viața de veci.

Și apoi își șterge buzele, și șterge și marginea Potirului, cu acoperemântul ce-l are în mână, zicând:

Iată, a atins buzele mele, și va șterge fărădelegile mele, și păcatele mele va curăți.

Apoi cheamă pe Diacon, zicând:

Diaconoane, apropie-te.

Și Diaconul vine, și se închină odată, zicând:

Iată viu la nemuritorul Împărat. **Și:** Cred, Doamne, și mărturisesc — Ca mai sus.

Și Preotul zice:

Cuminecă-se robul lui Dumnezeu (Iero) Diaconul (cutare), cu cinstitul și sfântul Sânge, al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor sale, și spre viața de veci.

Și după ce l'a cuminecat, zice Preotul:

Iată, a atins buzele tale, și va șterge fărădelegile tale, și păcatele tale va curăți.

Cade-se iarăși a se ști, că — de vor sluji împreună mai mulți Preoți și Diaconi — la vremea împărtășirii, adică după frângerea sfintei Pâini, vin mai întâiu preoții și se așază în rând în partea din spre miază-noapte a sfântului Prestol, și pe rând își cer iertare unul dela altul; apoi urmează și diaconii a-și cere iertare, atât dela preoți, cât și între dânsii. După aceste vin diaconii, și primesc pârțicelele din sfântul Trup dela Preotul cel mai mare, după rânduială. Urmează apoi preotul al doilea, cu bună evlavie, și-și ia singur o pârțică din sfântul Trup, și se retrage pe unde a venit, și mergând, stă în partea dinspre miază-zi. Asemenea fac și ceilalți preoți, unul după altul; iar la urmă ia și Cel mai mare o pârțică, și stând la locul său dinaintea sfintei mese, începe a zice rugăciunea: **Cred Doamne...** și celealalte; asemenea o zice deodată cu el și ceilalți preoți, încetișor și cu luare aminte, ca nu cumva să tulbure în rugăciuni pe ceilalți. Terminând rugăciunea, se împărtășește întâiu Cel mai mare cu pârțicia, și după el, toți ceilalți. Apoi — luând iarăși Cel mai mare cu evlavie sfântul Potir — se împărtășește din el, după rânduială, și se dă la o parte; asemenea fac și ceilalți preoți; iar preotul cel mai din urmă împărtășește cu luare aminte pe diaconi.

După aceea luând Diaconul sfântul Disc, îl ține deasupra sfântului Potir și îl șterge cu sfântul burete foarte bine; și cu luare aminte și cu evlavie acopere sfântul Potir cu acoperemântul; asemenea așază și steaua și acoperemintele pe sfântul Disc. Iară Preotul zice în taină

RUGACIUNEA DE MULȚAMITA:

Mulțămim ție, Stăpâne iubitorule de oameni, făcătorule de bine al sufletelor noastre, că și în ziua de acum ne-ai învrednicit de cereștile și nemuritoarele tale Taine. Indreptează calea noastră; în-

tărește-ne pe toți întru frica ta; păzește viața noastră; întărește pașii noștri, pentru rugăciunile și mijlocirile mării Născătoare de Dumnezeu, și pururea Fecioarei Maria, și ale tuturor Sfinților tăi.

Și apoi se deschide ușa sfântului altar, și Diaconul închinându-se odată, ia cu evlavie Potirul, și vine în ușa altarului, și înălțând sfântul Potir, îl arată poporului, zicând:

Cu frica lui Dumnezeu, cu credință, și cu dragoste să vă apropiați.

Strana: Amin, Amin, Bine este cuvântat, celce vine întru numele Domnului, Dumnezeu este Domnul, și s'a arătat nouă.

Și de vor fi credincioși, cari să se împărtășească, iese Preotul în ușa altarului, cu fața către popor, și zice cu glas mare rugăciunile: Cred, Doamne, și mărturisesc, — Cinei tale celei de taină, — Nu spre judecată, — Iară alți doi preoți, ori doi diaconi, iară nefiind preoți ori diaconi, macar doi credincioși, venind înaintea ușii celei împărătești, țin aerul, adecă acoperemântul cel mare, întins, pentru ca nu din vre-o întâmplare să cadă ceva jos. Iară preotul, carele slujește, ține sfântul Potir cu alt acoperemânt, deasupra aerului celui întins, și venind după rând, cei ce vor să se cuminece se apropie cu frică și cu cucernicie, făcând înaintea sfântului Potir câte o închinăciune. Și așa Preotul, luând cu bună grijă din sfântul Potir, îi cuminecă, zicând la fiește carele: Cuminecă-se robul (roaba) lui Dumnezeu (cutare), cu cinstitul și sfântul Trup și Sânge, al Domului, și Dumnezeului, și Mântuitorului nostru Isus Hristos, spre iertarea păcatelor sale, și spre viața de veci. — Iară până ce se cuminecă toți, strana cântă neîncetat: Cinei tale celei de taină —

Iară după ce a primit sfânta Cuminecătură, își șterge fiecare buzele, cu acoperemântul, cu care Preotul ține sfântul Potir. Sărutând apoi sfântul Potir, pleacă spre ușa cea de către miază-noapte, iară preotul cel rânduit le dă anaforă. Și așa se duc la locul lor, rugându-se, și mulțămind lui Dumnezeu.

Iară Preotul, după ce s'a terminat cuminecarea credincioșilor, binecuvintează cu sf. Potir poporul, zicând:

Cu glas înalt:

Mântuește, Dumnezeule, poporul tău și (+) binecuvintează moștenirea ta.

Strana: Văzut-am lumina cea adevărată, luat-am Spirit ceresc, aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Treimi închinându-ne, că aceea ne-a mântuit.

Și se întoarce apoi Diaconul, și Preotul, spre sfânta masă; și cădește Preotul de trei ori, zicând întru sine:

Inalță-te la ceruri, Dumnezeule, și preste tot pământul mărirea ta.

Și luând sfântul Disc, îl dă Diaconului. Iară Diaconul luându-l cu evlavie, privind spre ușă, și nimica grăind, se duce la Proscomidie, și-l așază acolo. — Iară Preotul, închinându-se și luând sfântul Potir, se întoarce, căutând către popor, și zice în taină:

Bine este cuvântat Dumnezeuul nostru,

Și cu glas mare:

Totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Și duce sf. Potir la Proscomidie, și-l așază acolo.

Strana: Amin. Să se umple gurile noastre de lauda ta, Doamne, ca să laudăm mărirea ta, că ne-ai învrednicit a ne împărtăși cu sfintele, cele fără de moarte, cu preacinstitele, și de viață făcătoarele tale Taine. Intărește-ne întru sfințenia ta, toată ziua să ne învățăm dreptatea ta. Aliluia, aliluia, aliluia.

Iară Diaconul ieșind pe ușa de miăzănoapte și stând la obșnuitul loc, zice:

Drepti, împărlășindu-ne cu dumnezeeștile, sfintele, preacuratele, cele fără de moarte, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșatele lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțămim Domnului.

Strana: Doamne, îndură-te —

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește Dumnezeu, cu darul tău.

Ziua toată, desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate cerând, pe noi înși-ne, și unul pe altul, și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Iară Preotul, reîntorcându-se la Prestol, și stringând Antimisul, face preste dânsul cruce cu Evanghelia, zicând:

Cu glas înalt:

Că tu ești sfințirea noastră, și ție mărire înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Cu pace să ieșim.

Strana: Întru numele Domnului.

Diaconul: **D**omnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, îndură-te — Stăpâne, binecuvintează.

RUGĂCIUNEA AMVONULUI, CE O CETEȘTE PREOTUL CU GLAS MARE, AFARĂ DE ALTAR

Cela ce binecuvintezi pe cei ce te binecuvintează, Doamne, și sfințești pe cei ce nădăjduesc întru tine: mântuește poporul tău, și binecuvintează **(†)** moștenirea ta. Plinirea bisericii tale păzește-o; sfințește pe cei ce iubesc podoaba casei tale; tu pe aceia îi preamărește cu dumnezească puterea ta, și nu ne lăsa pe noi, cei ce nădăjduim întru tine. Pace dăruiește lumii tale, bisericilor tale, preoților, și iubitorului de Hristos Regelui nostru **(cutare)**, oastei lui, și tot poporului tău. Că toată darea cea bună, și tot darul desăvârșit, de sus este, pogorînd dela tine, Părintele luminilor; și ție mărire, și mulțămită, și închinăciune înălțăm, Tatălui, și Fiului, și sfântului Spirit, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Fie numele Domnului binecuvântat, de acum, și până în veac. **De 3 ori.**

Și după sfârșitul rugăciunii, Preotul intră pe ușa împărătească, și merge la masa Punerii înainte, zicând:

RUGĂCIUNEA LA POTRIVIREA SFINTELOR, ÎN TAINA

Plinirea Legii și a Proorocilor însu-ți fiind, Hristoase Dumnezeul nostru, cela ce ai plinit toată rânduiala părințească, umple de bucurie și de veselie

inimile noastre, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.

Iară Diaconul stând cu capul plecat înaintea icoanei Mântuitorului Isus Hristos, intră și el, după terminarea Rugăciunii amvonului, pe ușa din spre miază-noapte, și mergând la masa Proscomidiei, poartivește sfintele Taine, cu frică și cu toată grija, în cât nu cumva să cadă ceva jos, sau să rămână vre-o sfărimitură. Și-și spală la sfârșit mâinile, la locul obișnuit.

Iară Preotul ieșind afară, împarte poporului anafora. Și strana cetește Psalmul 33:

Bine voiu cuvânta pe Domnul în toată vremea — Mărire —
Și acum —

Iară după aceea, zice Preotul:

Binecuvântarea Domnului preste noi, cu al său dar, și cu a sa iubire de oameni, totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul:

Mărire ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire ție.

Strana: Mărire — Și acum — Doamne, îndură-te — De 3 ori.
— Stăpâne, binecuvintează.

Iară Preotul zice, de va fi Dumineca:

Celce a înviat din morți, Hristos —

Iară, de nu:

Hristos, adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei sale Maice, ale celui întru sfinți părintelui nostru Ioan Gură-de-aur Arhiepiscopul Constantinopolului, și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască, și să ne mântuească, ca un bun și iubitor de oameni.

Iară Poporul cântă: Mulți ani! pentru Rege, și pentru Arhiereu.

Apoi Preotul mergând în sfântul altar, se desbracă de sfintele odăjdii, zicând:

Acum slobozești pe robul tău, Stăpâne, după cuvântul tău, în pace; că văzură ochii mei mântuirea ta, carea ai gătit înaintea feței tuturor popoarelor: luminează spre descoperire neamurilor, și mărire poporului tău Israil.

Sfinte Dumnezeule — Preasfântă Treime — Tatăl nostru —

Troparul și Condacul zilei.

Apoi Troparul sfântului Gură-de-aur.

Din gura ta ca o văpaie de foc strălucind darul, toată lumea a luminat, vistieriile neiubirii de argint lumii le-a câștigat, și nouă înălțimea gândului smerit ne-a arătat; ci cu cuvintele tale învățându-ne, părinte Ioane Gură-de-aur, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să mântuească sufletele noastre.

Și Condacul:

Din ceruri ai primit dumnezeescul dar, și prin buzele tale pe toți înveți, să se închine unuia Dumnezeu în Treime, Ioane Gură-de-aur, preafericite cuvioase: după vrednicie te laudăm, că ești îndreptător, ca cea ce arăți celea dumnezeesti.

Doamne, îndură-te — De 12 ori. — Mărire —
Și acum — Ceeace ești mai cinstită — Și face Deslegarea.

Apoi închinându-se, și mulțămind lui Dumnezeu de toate, iese și se duce la ale sale.

DUMNEZEEȘTILE ȘI SFINTELE

LITURGHII

ALE CELOR DINTRU SFINȚI
PĂRINȚILOR NOȘTRI

IOAN GURĂ-DE-AUR,
VASILE CEL MARE
ȘI
GRIGORIE DIALOGUL

CU BINECUVÂNTAREA
ÎNALTPREASFINȚITULUI DOMN

Dr. VASILE SUCIU
ARHIEPISCOP ȘI MITROPOLIT DE
ALBA-IULIA ȘI FĂGĂRAȘ

B L A J, 1931

TIPOGRAFIA SEMINARULUI TEOL.